

Handläggare
Bengt Thegenholm
Telefon: 08-508 033 18

Till
Spånga-Tensta Stadsdelsnämnd

Underlag för tillämpning av idéburet offentligt partnerskap, IOP

Förvaltningens förslag till beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att godkänna underlaget för Idéburet Offentligt Partnerskap.

Christina Heglert
Stadsdelsdirektör

Ditte Westin
Avdelningschef

Sammanfattning

Förvaltningen har på nämndens uppdrag utrett former för och lämnat förslag på tillämpning av idéburet offentligt partnerskap, IOP.

Utredningen visar på att det finns förutsättningar för Spånga-Tensta Stadsdelsnämnd att ingå idéburet offentligt partnerskap, IOP.

Förvaltningen ser också att verksamhet med IOP förutsätter viss formalia. Av det skälet har förvaltningen tagit fram ett förslag på underlag för idéburet offentligt partnerskap, IOP, för Spånga-Tensta. Det finns ett antal avtal rörande IOP träffade av staden.

Än så länge har något idéburet offentligt partnerskap inte prövats rättsligt. Oavsett detta finns ett antal kriterier som ska vara uppfyllda. Samarbetet får exempelvis inte strida mot kommunallagen, upphandlingsreglerna eller EU:s statsstödsregler. Det torde, ur juridisk synvinkel, vara möjligt att bedriva viss verksamhet genom IOP. Forum – idéburna organisationer med social inriktning (Forum) har utarbetat denna modell för idéburet offentligt partnerskap.

Bakgrund

Förvaltningens uppdrag inom ramen för tjänsteutlåtande, Inriktning för arbetet med demokratiutveckling 2016, Dnr 1.1-41/2016, har utrett förutsättningarna att tillämpa idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Tjänsteutlåtandet Inriktning för arbetet med demokratiutveckling 2016 innehöll följande delar:

- inrätta kvartersvärdar
- utreda och tillämpa formerna för idéburet partnerskap
- ta fram handlingsplan för ökat valdeltagande
- samverka med större nationella aktörer
- stödja projekt och aktiviteter för ökad kunskap om demokrati
- ta fram en förenings- och demokratiutbildning
- skapa och utveckla fasta och mobila mötesplaster
- utveckla och stödja marknadsevenemang i samverkan med civilsamhället

Ärendet

Fakta och historik om idéburet offentligt partnerskap, IOP
Idéburet offentligt partnerskap är ett partnerskap mellan en eller flera idéburna organisationer inom den sociala ekonomin och den offentliga sektorn. Det är en relativt ny modell av partnerskap som kan användas när varken traditionellt föreningsbidrag eller upphandling är lämpligt. Modellen togs fram av Forum (Forum – idéburna organisationer med social inriktning) år 2010. Idag har ett 30-tal avtal tecknats i Stockholm, Göteborg, Malmö, Linköping, Västerås och Sigtuna. I Stockholm har stadens arbetsmarknadsförvaltning under 2015 ingått avtal om idéburet offentligt partnerskap med tre föreningar:

- Duo Stockholm - Individuell Människohjäl
- Svenska med baby - Internationella Bekantskaper
- Medpratare - Internationella bekantskaper

För att ett idéburet offentligt partnerskap ska tecknas behövs minst två parter som är intresserade av att ingå ett partnerskap; dessa parter ska representera den idéburna sektorn respektive den offentliga sektorn. Om den offentliga sektorn vill stödja en organisations allmänna arbete är föreningsbidrag den bästa stödformen. Om det istället är en specifik tjänst den offentliga sektorn efterfrågar, och det finns flera potentiella leverantörer, ska tjänsten upphandlas, då det finns en marknad att värna. Om det däremot gäller en specifik verksamhet som bedrivs av den idéburna

organisationen, och som den offentliga sektorn är intresserad är IOP rätt form.

Avtal om idéburet offentligt partnerskap ska bidra till att uppnå fullmäktiges och nämndens politiska mål. Det är centralt inom ett IOP att verksamhet ägs av den idéburna organisationen, men är av intresse för den offentliga sektorn. I avtalet bestäms vad partnerskapet avser, vilken part som ska bidra med vilka resurser, hur länge avtalet ska gälla, samt de förutsättningar och åtaganden som finns i samband med verksamheten. Avtalet speglar att det är ett partnerskap, då båda parter bidrar till verksamheten, i form av finansiering eller genom andra resurser.

När båda parterna försäkrat sig om att ett IOP är rätt form för avtalet ska de två parterna komma överens och teckna ett avtal.

Flera kommuner har genomfört juridiska utredningar gällande IOP och ställer sig positiva. Det är emellertid viktigt att pröva varje potentiell verksamhet mot kommunallagen, upphandlingslagstiftningen och statsstödsreglerna.

Förutsättningar för IOP avtal

De nedan angivna kriterierna framstår dock som särskilt avgörande för att en eventuell överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap inte ska riskera att hamna i juridiska överprövningsprocesser.

- att initiativ till samarbete om en möjlig överenskommelse om IOP bör komma från det på initiativ av föreningen och inte i form av beställning från kommunen
- att den föreslagna överenskommelsen om partnerskapet inte konkurrerar med annan likartad verksamhet på en befintlig marknad
- att den verksamhet som avses bidrar till de av nämnden beslutade politiska målen.

Ärendets beredning

Tjänsteutlåtandet har beretts inom avdelningen stadsdelsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att förutsättningarna för att ingå IOP finns. Det finns en juridisk form och IOP har provats i praktiken av Stockholm stad.

Förvaltningen ställer sig positiv till att utveckla arbetet med idéburet offentligt partnerskap där avtal är möjliga och inte står i strid med kommunallag, lagen om offentlig upphandling eller statsstödsreglerna eller omfattar tjänster som är aktuella på den

öppna marknaden. Vidare ser förvaltningen att det ligger i nämndens intresse att stödja verksamheter och aktiviteter som skapar nya former av samverkan, nya kontakter och nya arbetssätt som kan leda till innovationer som kommer stadens invånare till del.

Förvaltningen ser också att idéburet offentligt partnerskap har juridiska begränsningar. Av det skälet har förvaltningen utarbetat ett underlag för idéburet offentligt partnerskap, IOP, för Spånga-Tensta. Respektive avtal måste behandlas av nämnden.

Bilagor

1. Underlag för idéburet offentligt partnerskap, IOP, Spånga-Tensta